

Årsrapport for Religionspædagogisk Udvalg september 2022 - maj 2023

Det Religionspædagogiske Udvalg i Helsingør Stift er nedsat af Helsingør Stifts Landemode i 1999 og har til opgave at tydeliggøre og fremme det religionspædagogiske arbejde i stiftet.

Samskabelse

Udvalget har med inspiration i Biskoppens og Stiftsrådets fire fokuspunkter arbejdet med at skærpe profilen i udvalgets prioriteringer i lyset af ønsket om at øge mulighederne for samskabelse mellem kirke og samfund.

Biskoppen og Stiftsrådet har sat fokus på disse 4 temaer

- Dåb
- Mobile menigheder
- Nye beboere
- Særlige grupper

med det formål at kvalificere og understøtte kirkernes møde med mennesker i og udenfor folkekirken. Helsingør Stifts Religionspædagogiske Udvalg har igennem alle årene på forskellig vis arbejdet med de fire fokusområder.

Stiftsrådets beslutning om at sætte fokus på de fire områder har i det forløbne år motiveret udvalget til at pege på, hvordan Helsingør Stift kan styrke sit samarbejde med sosu-skoler i regionen. Et samarbejde med sosu-skolerne i forhold til behov i ældrepleje (herunder åndelig omsorg) vil ligge indenfor Stiftsrådets overordnede samskabelsesfokus. Desuden kan Helsingør Stift understøtte de mobile menigheder (uddannelsessteder), de nye beboere her forstået som mennesker med anden etnisk baggrund end dansk (som der er mange af på sosu-skolerne) og særlige grupper, her både de ældre i ældrepleje, men også de unge studerende, der ligger i alderen 25-35 år.

Udvalget ønsker at styrke

1. **det voksenpædagogiske arbejde** indenfor disse arbejdsområder:

- tre målgrupper
 - a) 18-35-årige
 - b) dåbsforældre
 - c) ikke kirkevante
- Messefællesskabet omkring Krop-Sind-Ånd-, Baby- og Bryllupsmesser
- Supervision af nye præster, som forventes at vokse i den kommende tid.

Helsingør Stift

2. det gerontopædagogiske arbejde indenfor disse arbejdsområder:

- folkekirkens arbejde, der tager særligt hensyn til demente personers kognitive vanskeligheder.
 - Det skal ske gennem faglig sparring til præster, menighedsråd og andre ansatte i folkekirken, som arbejder med gudstjenester og forkyndelse blandt ældre med svækkede kognitive evner med fokus på de teologiske og pædagogiske aspekter
- samarbejdet mellem kirkerne og kommunernes sundhedsvæsen.
 - Det skal ske gennem støtte til udvikling af samarbejdet mellem kirker og kommunernes sundhedsvæsen, så man kan inspirere og hjælpe hinanden samt etablere samarbejde med interesseorganisationer for ældre.

Generelt er der på dette område tale om en ekstrem vækst i antallet af mennesker over 65 år – en opgave og udfordring, som folkekirken også skal forholde sig til og tage op.

Børn og unge

Pernille Nærvig har stået for sparring og kurser vedr. børn og børnefamilier (familiegudstjenester og spaghettigudstjenester).

Konfirmationsforberedelse

Supervision

Pernille Nærvig har haft ansvar for obligatorisk supervision af nye præster under den obligatoriske efteruddannelse, NY PRÆST. Der tilbydes også sparring/supervision til erfarne præster. Den religionspædagogiske supervision under NY PRÆST består af et indledende besøg med en samtale om konfirmationsforberedelsen, om præstens erfaringer og oplevelse, udfordringer og glæder ved konfirmander. Derfra planlægges overværelse af en undervisningsgang med efterfølgende refleksionssamtale.

Kurser

Der har i perioden ikke været afholdt kurser på stiftsniveau om konfirmationsforberedelsen.

Konfirmandevent

D. 16.-17. september 2022 gennemførte Stiftets konfirmandevent "Mødet med Jesus" på Frilandsmuseet for 11. gang. Der deltog 800 konfirmander fra Brøndby Strand til Mårum og fra Holte til Fløng, så nogle kommer langvejs fra. Tilbage meldinger fra præster og konfirmander har været meget positive.

Siden 2018 er det kirke- og kulturmedarbejder Randi Anholm, sognepræst Elisabeth Krarup de Medeiros og sognepræst Dorthe Østergaard Christensen, der har planlagt arrangementet. En uundværlig medspiller er lektor Ruth Bjerrum og de studerende fra professionsbacheloruddannelsen Kristendom, Kultur og Kommunikation, der som et led i deres

Helsingør Stift

religionspædagogiske fag kommer og hjælper med at fortælle bibelhistorierne og være skuespillere.

Arbejdsudvalget er glade for at stå for eventen og gennemfører også konfirmandevent i september 2023.

Folkekirkens arbejde med udviklingshæmmede

I gruppen af 'mennesker med særlige behov' møder præster 3 'hovedgrupper' (som hver især rummer meget store variationer)

- 1) Mennesker med udviklingshæmning på specialinstitutioner, bosteder mm.
- 2) Mennesker med diagnoser på specialinstitutioner, bosteder mm.
- 3) Konfirmander med diagnoser (autisme, ADHD, ADD, angst mm), der er inkluderet på almindelige konfirmandhold. Det er en voksende gruppe, der pt udgør 15% af alle unge.

Unge med særlige behov, der ikke er på specialskoler, er en stor udfordring. Mange præster oplever, at de må isolere nogle og tilbyde eneundervisning enten af hensyn til den enkelte konfirmand eller af hensyn til dynamikken på holdet.

Udvalget har haft besøg af de to stiftskonsulenter for folkekirkens arbejde med udviklingshæmmede, sognepræsterne Pernille Bach-Morten og Susanne Leiding, der har gennemført en undersøgelse blandt præster. På baggrund af analysens resultater drøftede udvalget, hvordan præsterne kan støttes i arbejdet med mennesker med særlige behov. Og hvordan folkekirken håndterer mødet med denne gruppe.

Udvalget har nedsat en arbejdsgruppe, der består af Pernille Bach-Mortensen, Susanne Leiding, Anne-Birgitte Zoëga og Marianne Fischer.

Det voksenpædagogiske område

Udvalget har ikke haft tilknyttet en konsulent på området siden efteråret 2021. Se i øvrigt indledningen om udvalgets arbejde med det voksenpædagogiske område.

Bibliarium

Tidligere voksenpædagogisk konsulent og nuværende medlem af udvalget Marianne Arup Fischer sidder i styregruppen for oprettelsen af "Bibliarium" (et bibelsk eksperimentarium) i Skt. Andreas Kirke og har deltaget i udvalgsmøder i den forbindelse. Arbejdet har været i gang i mange år. Der er nu skaffet økonomisk opbakning til projektet, men der afventes svar fra Kirkeministeriet vedr. lovhjælp for den påtænkte samarbejdskonstruktion.

Det gerontopædagogiske område

Helsingør Stift

Det stigende antal ældre (+65 år) i samfundet, kalder på kirken som medspiller i arbejdet med ældre og demente. Især kan kirken byde ind på feltet "åndelig omsorg", som er en del af social – og sundhedsvæsenets opgave at sørge for i forhold til ældre.

Religionspædagogisk udvalg repræsenteres på dette felt af Bodil Olsen, som har deltaget i forskellige tværfaglige konferencer og møder. Kirken ses i disse sammenhænge som en vigtig samarbejdspartner for de øvrige aktører inden for ældreomsorgen.

Bodil Olesen har oprettet et netværk med en præst fra hvert provsti, som arbejder med at udbrede kendskabet til gerontopædagogik og opdatere kollegerne med hensyn til kurser og andre tilbud på området.

FUV arbejder på at få lavet en hjemmeside, der skal fungere som en slags idebank for præster lidt i stil med "Konfirmandcenter.dk", hvor præster kan dele ideer til gudstjenester for ældre/demensramte. Bodil Olesen har været tovholder for den gruppe, der har udarbejdet materialet til hjemmesiden. Hjemmesiden ventes at kunne tages i brug i oktober 2023.

Kurser og workshops

Bodil Olesen har:

- afholdt et kursus for præster, KK medarbejdere organister og andre interesserede 6. juni 2023
- deltaget i Nationale Demensdage, hvor folkekirken har en stand, 15 – 16. maj 2023. I 2024 er det planen, at Helsingør stift skal stå for standen
- været på et par provstikonventer for at fortælle om gerontoarbejdet
- deltager i følgegruppen for Hørsholm Mølleprojektet (et projekt med fokus på demens)
- deltager i følgegruppen "Pårørende i Danmark"
- deltaget i Demenstopmødet i Middelfart september 2023
- afholdt en kursusdag 15. marts 2023 for netværksgruppen, som består af en præst fra hvert provsti med særlig interesse for arbejdet med ældre og demensramte
- deltaget i konsulentmøder i stiftet
- haft møder med Senior Vision om en digital løsning om reminiscens på plejecentre
- har påbegyndt et arbejde med afdækning af, hvor mange pårørendegrupper for pårørende til demensramte, der findes i stiftet, både i kirkeligt og kommunalt regi med henblik på et eventuelt samarbejde
- været sparringspartner for præster i stiftet.

Arbejdsgrupper, netværksarbejde m.m.

Der arbejdes på at skabe et tættere samarbejde med de religionspædagogiske udvalg i København og Roskilde stifter. Det vil evt. kunne udmønte sig i at samarbejde om kursustilbud og om faglige netværk for kirkelige undervisere. 24. januar 2023 mødtes de religionspædagogiske udvalg i fire stifter øst for Storebælt. Nyt møde er planlagt 25. januar 2024.

Religionspædagogisk Udvalg i Helsingør Stift ved provst Eigil Saxe

Christian X's Allé 118 - 2800 Kgs. Lyngby - Tlf.: 21 42 07 58 - E-mail: esax@km.dk

Konsulenterne holder jævnlige møder med de øvrige konsulenter i stiftet for at sikre koordineringen af arbejdet og udvikle tværfaglige tiltag.

Konsulenterne er med i landsnetværket af religionspædagogiske konsulenter, der mødes fire gange årligt, heraf to gange fysisk og to gange på teams.

Konsulenterne sidder i Religionspædagogisk Udvalg. Pernille Nærvig udarbejder i samarbejde med formanden dagsorden og skriver referat. Der afholdes fire udvalgmøder årligt.

Ændringer i udvalg og konsulentgruppen

Der er i perioden september 2022 frem til maj 2023 sket følgende ændringer i Religionspædagogisk Udvalg og i gruppen af religionspædagogiske konsulenter.

Religionspædagogisk Udvalg

Sognepræst Charlotte Chammon er udtrådt af udvalget. Sognepræst Anders Niemeier Lindegaard og kirke- og kommunikationsmedarbejder Anne-Marie Hartoft er indtrådt i udvalget som medlemmer.

Helsingør Stifts Religionspædagogiske Udvalg består således foruden konsulenterne af følgende medlemmer: Provst Eigil Saxe (formand), sognepræst Marianne Arup Fischer, sognepræst og skoletjenestekonsulent Anne Birgitte Zoega, sognepræst Anders Niemeier Lindegaard og kirke- og kommunikationsmedarbejder Anne-Marie Hartoft samt sognepræst og medlem af stiftsrådet Kim Fischer.

Religionspædagogisk Udvalg fungerer som sparringspartner for konsulenterne og indgår i diverse religionspædagogiske arbejdsgrupper.

Religionspædagogiske konsulenter

Pernille Nærvig fratrådte som religionspædagogisk konsulent for børn og unge pr. 28. februar 2023, idet hun pr. 1. marts 2023 blev ansat som stiftskonsulent i Helsingør Stift.

Susanne Norsk Leiding er pr. 1. juni 2023 ansat som religionspædagogisk konsulent med fokus på børn og unge i en halvtidsstilling.

Bodil Olesen har i nogle år været ansat som gerontopædagogisk konsulent på 25%. Udvalget har ansøgt Stiftsrådet om at få opnormeret stillingen til en halvtidsstilling, og stillingen opnormeres til 50% pr. 1. september 2023.